

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

23 novembre 2010

PROPOSITION DE LOI

**visant à étendre le contrôle
de la Cour des comptes
à l'utilisation des fonds récoltés
par les organismes
faisant appel à la générosité publique**

(déposée par
M. François-Xavier de Donnea et consorts)

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

23 november 2010

WETSVOORSTEL

**tot uitbreiding van de controle
van het Rekenhof tot de aanwending
van de geldmiddelen die werden verzameld
door organisaties die een beroep doen
op de vrijgevigheid van de bevolking**

(ingediend door de
heer François-Xavier de Donnea c.s.)

RÉSUMÉ

Les auteurs proposent de compléter la loi relative à l'organisation de la Cour des comptes afin d'habiliter celle-ci à contrôler, à l'instar de sa consoeur française, des organismes privés ayant fait appel à la générosité publique dans le cadre de campagnes nationales.

Ils déposent simultanément une proposition de révision de l'article 180 de la Constitution, afin d'étendre les compétences que cette disposition permet d'octroyer à la Cour des comptes.

SAMENVATTING

De indieners stellen voor de wet op de inrichting van het Rekenhof aan te vullen, opdat het Hof, net zoals zijn Franse evenknie, voortaan ook controle zou mogen uitoefenen op privéorganisaties die in het raam van nationale campagnes een beroep hebben gedaan op de vrijgevigheid van de bevolking.

Tegelijkertijd dienen zij een voorstel in tot herziening van artikel 180 van de Grondwet om de bevoegdheden uit te breiden die dank zij deze maatregel aan het Rekenhof kunnen worden verleend.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Démocratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
LDD	:	Lijst Dedecker
PP	:	Parti Populaire
<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN: Plenum
COM:	Réunion de commission	COM: Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)
<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		
DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum	PLEN: Plenum
COM:	Commissievergadering	COM: Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
<p>Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail: publications@laChambre.be</p>	<p>Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail: publicaties@deKamer.be</p>

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend les développements du document 52 0522/001 et le dispositif de l'amendement n° 1 (DOC 52 0522/003) déposé suite à un avis de la Cour des comptes.

En France, la loi du 7 août 1991 relative au congé de représentation en faveur des associations et des mutuelles et au contrôle des comptes des organismes faisant appel à la générosité publique a institué un mécanisme de déclaration pour les associations ayant recours à la générosité publique pour leur financement ainsi qu'un contrôle de la Cour des comptes sur ces mêmes organismes.

Cette loi vise tous les organismes qui "afin de soutenir une cause scientifique, sociale, familiale, humanitaire, philanthropique, éducative, sportive, culturelle ou courant à la défense de l'environnement souhaitent faire appel à la générosité publique dans le cadre d'une campagne menée à l'échelon national, soit sur la voie publique, soit par l'utilisation de moyens de communication". Dans ce système, la qualification juridique de l'organisme importe peu, il suffit que l'organisme réponde à la définition susmentionnée.

Sur base de cette compétence, la Cour des comptes française a pu remettre de nombreux rapports éclairant l'utilisation souvent obscure des fonds recueillis auprès du public. À titre d'exemple, citons le rapport rendu public en janvier 2007 sur les fonds récoltés en faveur de la reconstruction et de l'aide aux victimes du Tsunami.

Cette enquête conduite par 24 magistrats permit de constater plusieurs lacunes, allant de la lenteur de l'affectation, à des problèmes plus importants tels que le manque d'information des donateurs, des flous comptables des organismes récolteurs et enfin le financement d'opérations sans lien avec le Tsunami. En effet, face à un flot de générosité de grande ampleur, certaines ONG réaffectent parfois les fonds à d'autres fins que celles

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de toelichting over van wetsvoorstel DOC 52 0522/001 en het bepalend gedeelte van het op dat wetsvoorstel ingediende amendement nr. 1(DOC 52 0522/003), dat werd opgesteld ingevolge een advies van het Rekenhof.

In Frankrijk heeft de wet van 7 augustus 1991 "*relative au congé de représentation en faveur des associations et des mutuelles et au contrôle des comptes des organismes faisant appel à la générosité publique*" geleid tot de invoering van een aangifteprocedure ten aanzien van de verenigingen die, voor de financiering van hun acties, een beroep hebben gedaan op de vrijgevigheid van de bevolking; voorts maakte die wet het Franse Rekenhof bevoegd om controle uit te oefenen op die verenigingen zelf.

De Franse wet heeft betrekking op alle organisatie die, in het kader van een nationale campagne, hetzij op de openbare weg, hetzij via communicatiemiddelen, een beroep willen doen op de vrijgevigheid van de bevolking om aldus steun te krijgen voor een wetenschappelijk, maatschappelijk, familiaal, humanitair, filantropisch, educatief, sportief of cultureel doel, dan wel voor een doel dat bijdraagt tot de bescherming van het leefmilieu. In die regeling heeft het weinig belang wat de juridische kwalificatie van de organisatie is. Het is voldoende dat haar activiteiten onder de hierboven vermelde omschrijving vallen.

Op grond van die controlebevoegdheid heeft het Franse Rekenhof talrijke rapporten kunnen uitbrengen die een licht werpen op de — vaak obscure — aanwending van de bij het publiek ingezamelde geldmiddelen. Een voorbeeld daarvan is het in januari 2007 uitgebrachte rapport aangaande de geldmiddelen die werden verzameld voor de slachtoffers van de tsunami en voor de heropbouw.

Het door 24 magistraten gevoerde onderzoek bracht verschillende lacunes aan het licht, gaande van de trage besteding van het geld tot gewichtiger problemen, zoals een gebrekkige informatieverstrekking aan de schenkers, boekhoudkundige vaagheden bij de inzamelende organisaties en, tot slot, de financiering van operaties die niets met de tsunami te maken hebben. Sommige ngo's hebben immers van die massale vrijgevigheid

animant l'esprit de générosité du donateur et ce, sans en informer les donateurs.

Pour toutes ces considérations, il nous paraît capital d'habiliter la Cour des comptes belge, à contrôler, à l'instar de sa consoeur française, des organismes privés ayant fait appel à la générosité publique dans le cadre de campagnes nationales.

Nous déposons simultanément une proposition de révision de l'article 180 de la Constitution, afin d'étendre les compétences que cette disposition permet d'octroyer à la Cour des comptes.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

La présente proposition de loi a pour but de permettre à la Cour des comptes d'opérer un contrôle sur la correcte affectation des fonds récoltés en fonction des objectifs poursuivis par ces organismes précités par l'insertion d'un article 5ter dans la loi du 29 octobre 1846.

François-Xavier de DONNEA (MR)
Daniel BACQUELAINE (MR)
Philippe GOFFIN (MR)
Damien THIÉRY (MR)

gebruik gemaakt om hier en daar geldmiddelen aan te wenden voor andere doelstellingen dan die waarvoor de schenkers ze hadden toegekend. Bovendien werden die schenkers daarvan niet op de hoogte gebracht.

Om al die redenen lijkt het ons van kapitaal belang het Belgische Rekenhof, net zoals zijn Franse even-knie, te machtigen controle uit te oefenen op de privé-organisaties die in het kader van nationale campagnes een beroep hebben gedaan op de vrijgevigheid van de bevolking.

Tegelijkertijd dienen wij een voorstel in tot herziening van artikel 180 van de Grondwet om de bevoegdheden uit te breiden die dank zij deze maatregel aan het Rekenhof kunnen worden verleend.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Deze wet heeft tot doel het Rekenhof in staat te stellen te toetsen in hoeverre de in de toelichting vermelde organisaties de door hen ingezamelde geldmiddelen aanwenden voor het doel dat zij nastreven. Daartoe wordt in de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof een artikel 5ter ingevoegd.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

La loi du 29 octobre 1846 relative à l'organisation de la Cour des comptes est complétée par un article *5ter*, rédigé comme suit:

“Art. 5ter. La Cour des comptes peut exercer un contrôle sur l'utilisation des fonds récoltés par les associations sans but lucratif ou les fondations ayant fait appel à la générosité publique dans le cadre de campagnes menées à l'échelon national. La Cour des comptes dispose dans ce cas de toutes les compétences de contrôle définies par l'article 5bis de sa loi organique.”.

28 août 2010

François-Xavier de DONNEA (MR)
 Daniel BACQUELAINE (MR)
 Philippe GOFFIN (MR)
 Damien THIÉRY (MR)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

De wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof wordt aangevuld met een artikel *5ter*, luidende:

“Art. 5ter. Het Rekenhof kan controle uitoefenen op de aanwending van de geldmiddelen die werden ingezameld door de verenigingen zonder winstoogmerk of de stichtingen die in het kader van op nationaal echelon gevoerde campagnes een beroep hebben gedaan op de vrijgevigheid van de bevolking. Het Rekenhof beschikt in dat geval over alle bij artikel 5bis van de organieke wet bepaalde controlebevoegdheden.”.

28 augustus 2010